

DOMOVINA

Oglasi:

30 x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, sredni 120 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Šodna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Za celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Nainovejša poročila.

Beograd, 14. sept. (Izv.) Današnji ministrski svet je nadaljeval razpravo o uradniškem vprašanju. Razvila se je dolga debata o službeni pragmatiki in o laboratu uradniškega komiteja. Ministrski svet je smatral predloženi načrt za nepopoln in za odločitve še nezrel. Sklenil pa je, da je treba pričeto akcijo za izenačenje uradniških predpisov in materijelnih prejemkov nadaljevati in rešitev pospešiti. Istotako je soglasno priznal, da je treba materijelni položaj državnih nameščenecv takoj izboljšati in je zato sklenil ustreči materijelnim potrebam. V to svrhu je ministrski svet na predlog notranjega ministra Draškovića zaključil, da se zvišajo draginjske doklade po krajevnih draginjskih razmer. Ker pa smatra ministrski svet, da je zvišanje prejemkov za državne nameščenice iluzorno, ako se ne stori vse za pobijanje draginje, je istočasno sklenil, da bo vlada dala uradniškim gospodarstvom na razpolago obratne glavniče. Pristop k uradniškim gospodarstvom organizacijam bo obvezen za vse uradnike. Kdor ne bi pristopil k njim, ne dobi draginjske doklade. Ministrski svet je tudi sklenil, da bo za pokritje stroškov za povišanje uradniških plač uvedel nove davke. Posebna komisija, obstoječa iz ministrov dr. Kukovca, dr. Kovačevića in dr. Markovića ima takoj izvesti te sklepe. Kakor smo izvedeli se bo prva je te komisije vršila že jutri in ji bo prisostvoval tudi finančni minister Kosta Stojanović, ki je že na potu v Beograd. Povabljeni bodo na sodelovanje tudi zastopniki uradništva.

Ljubljana, 14. septembra. Na podlagi ukaza ministra prosvete Svetozara Pribečevića, je poverjeništvu za uk in bogočastje izdalo za takojšnjo otvoritev ženskega učiteljskega v Mariboru potrebnega odredbe. Glavna težkoba je v pomanjkanju učnih moči in prostorov. Mislimo, da se ob vsetranski dobri volji da tudi to takoj premagati.

Beograd, 14. sept. (Izv.) Na večerajšnji seji ministrskega sveta je bilo sklenjeno, da poda dr. Trumbić v seji Narodnega predstavništva 16. t. m. obširen ekspozé o našem zunanjem položaju. Vodstvo zunanjega resorta dr. Trumbić zaenkrat še ne prevzame, ker bo vodil pogajanja z Italijo, ki se prično 20. t. m.

Pogajanja se bodo vršila v Ljubljani ali v Gorici ali pa v Opatiji. Osnova za nas je: reinkorporacija Dalmacije z vsemi otoki, Reko in vzhodno Istro ne priznamo Italijanom, Wilsonova črta.

Bakar, 14. septembra. Na demarkacijski črti ni bilo nobenih posebnih dogodkov. Streljalo se je samo na enem kraju malo časa. Na Reki še vedno trajajo svečanosti.

Pariz, 13. septembra. O reškem vprašanju piše „Matin“: To vprašanje se je z zadnjo d' Annunziove gesto na navaden način bistveno razjasnilo. Proklamacija Reke kot neodvisne države zadovoljuje Italijane in Jugoslovane, kakor tudi Reko samo. Zeneva, 14. sept. (Izv.) Dne 29. avgusta se je vršila v Luzernu konferenca, katere se je udeležilo 31 monarhistov iz raznih dežel. Kakor poroča „Tribune de Genève“ je bilo med udeleženci večina Nemcev in Avstrijcev. Posvetovanja se je udeležila tudi španska kraljica-mati. Bivši avstrijski zunanji minister grof Berchtold in drugi so govorili za zopetno vzpostavitev monarhije pod cesarjem Karlom. Le bivši nadvojvoda Maks, ki živi v zelo skromnih razmerah v Bruslu, je ugovarjal temu načrtu.

London, 14. septembra. (Izvirno). Po moskovskih poročilih so Poljaki pri Brestu-Litovskem v široki fronti umikajo pred Rusi. Drugi angleški listi javljajo, da odhaja 20 novih poljskih divizij iz taborišč v pojačanje fronte.

Beograd, 14. septembra. Regent Aleksander odpotuje v Sarajevo dne 17. t. m. Spremljali ga bodo ministri dr. Vesnić, Pribečević, dr. Kukovec, Kovačević in vojni minister general Janković.

Beograd, 14. septembra. (Izvir.). Dr. Miroslav Ploj je imenovan za člana reparacijske komisije na Dunaju.

Beograd, 14. septembra. (Izvir.). Financijsko ekonomski komite je sistiral naredbo od 3. septembra po kateri morajo izvozniki pšenice oddati 5 odstotkov do 10 odstotkov davščine in natura ministrstvu za prehrano. Merodajni so bili tehnični razlogi.

Dunaj, 14. septembra. Iz Pariza poročajo, da se je zdravstveno stanje predsednika francoske republike Deschanela zopet znatno poslabšalo in da bo v kratkem moralo priti do volitve novega predsednika.

London, 14. septembra. Rudarji so načeloma pripravljeni obnoviti pogajanja, ki se bodo najbrže pričela pod vodstvom Lloyda Georgea.

Pariz, 14. septembra. „Petit Journal“ poroča, da se v varšavskih krogih resno razmotriva o francosko-poljski vojaški konvenciji.

Dunaj, 14. septembra. (Izvirno). Državno vodstvo velikonemške stranke je poslalo vsem strankam pismo, v katerem jih poziva naj zbirajo podpise za priklonjenje Avstrije Nemčiji.

Praga, 14. septembra. Spor med levim in desnim krilom soc. dem. stranke se je poostiril. Pričakovati je razcepa. Sklican je kongres stranke, na katerem bo desnica predlagala izstop iz vlade. Agrarci se še niso odločili za izstop iz kabineta.

Klerikalna lopovstva v agitaciji.

(Z Dolenskega.)

Tačas, ko vi v Ljubljani s časopisjem v kali dušite vse mnogobrojne klerikalne agitacijske laži, gre na kmetih vse bolj počasi. Kmet malo čita in ga zaradi tega duhovščina mnogo lažje zavaja v zmote. Agituje z lažmi, ki so v mestih že davno ovržene.

Tako nam složno pripovedujejo, da je dr. Žerjav bil tisti, ki je odredil 20odstotni odtegljaj ob kolekovanju bankovcev. Iz poročil, ki niti od nasprotnikov niso bila poročena, vemo, da je nasprotno resnica in da je JDS, odločno ugovarjala odtegljaju. Mi tudi vemo, da je g. Veljković odločno zahteval, da se teh 20 odstotkov vrne v celoti ob izmenjavi bankovcev. Veljković je meseca februarja 1920 odstopil skupaj s Davidovičem. Prišel je g. Protič s Korošcem: Ta je odredil, da se ob izmenjavi ne izplača prav nič! Ako bodo ljudje sedaj kaj dobili (oni, ki so dali biljegovati manjše zneske), je to edino zasluga demokratov! Če bi šlo po želji nesrečnega Velizarja Jankovića, ki je s Korošcem vladal od februarja, bi nihče ne dobil nič.

Vkljub tem znanim dejstvom duhovščina vedoma laže naprej. Mislim, da storim prav, da vse nasprotnike klerikalcev pozivljem: Če bo kdo rekel, da je dr. Žerjav kriv 20odstotnega odtegljaja, mu ostro zabrusite v obraz, da je lažnjivec.

Tu se ni treba prav nič ženirati. Odstavljeni poverjenik Remec je sicer zadnji dan, predno je šel, izdal okrožnico na glavarstva, naj za božjo voljo vsem duhovnikom zabičijo, da morajo čuvati duhovnike. Kakor trdi ta labudja pesem g. Remca, se je večkrat zgodilo, da so bili duhovni na političnih shodih tepeni. Kmetje so s kaplani, ki so lagali in psovali, napravili naglo sodbo. Rekli so: duhoven, ki politizira, ni v izvrševanju svoje službe. Človek je, kakor vsak drugi. Če laže in če je nesramen, zasluži batine in zausniče kakor vsak drugi lopov. Tako so mislili kmetje in so par kaplanov pošteno premikastili. Orožnike kliče Remec nad kmete. V zapor naj pridejo kmetje, da bo duhoven lahko prodal kmete! Treba, da si dobro zapomnimo to Remčevo okrožnico.

Tačas, ko pa je Remec v zapor spravljal kmete, je v zaporu odsedal zasluženo kazen zloglasni Marinšek iz Cerkelj pri Krškem. Ker je žigosal bankovce s pridržanim pečatom in ker je ščuval kmete, naj davkov ne plačajo, ga je celo novomeška sodnica morala obsoditi na pet mesecev zapora! Koliko sta kričala dr. Korošec in „Slovenec“ na dr. Žerjava zaradi Marinška. Slikala sta dr. Žerjava kot groznega krvnika, ki sprav-

lja v zapor nedolžne ljudi le zato, ker so klerikalci.

Znani Žebot v Mariboru, ki je podkupoval uradnika, in Marinšek sta bila naenkrat „mučenika“. No, sodnije so drugače razsodile: oba mučenika sta obsojena, Žebot in Marinšek.

Tako vidimo, da so naši voditelji bili pravični in da niso zlorabljali moči. Oni ne morejo zato, če so klerikalci zločinci. Zanimivo pa je, da klerikalci še vedno vzdržujejo te ljudi!

Vinska letina.

Vlažno in deževno vreme, ki je trajalo več tednov, je nekoliko zmanjšalo veselo nado na izredno ugodno letošnjo trgatvev. Peronospora in oidium sicer v Jugoslaviji nista mnogo škodovala grozdju, a če se povrne zopet deževno vreme, nastaja nevarnost, da utegne gnjiloba, ki se je že začela pojavljati, znatno oškodovati kvaliteto in kvantiteto letošnjega vinskega pridelka.

Poleg vsega tega pa se trgovci ne morejo odločiti za večje nakupe, ker računajo s tem, da imajo producenti vsekakor v svojih kleteh še toliko vina, da bodo po novem letu cene vsekakor ugodnejše. Razven tega kalkulirajo trgovci, da se bo naša valuta popravila, vsled česar se bo možnost eksporta poslabšala, kar bo imelo za posledico, da bodo šle cene nazaj. Povpraševanje po vinu za notranji konzum zopet narašča, posebno v Sloveniji, ker so gostilničarji stare zaloge večinoma že porabili.

Eksport vina v Avstrijo je zelo zastal, ker ga visoki železničarski tarifi in nekoliko tudi sicer znižana carina zelo otežkujejo. Razen tega izdaja Avstrija zaenkrat dovoljenke za uvoz samo tedaj, ako se uvoznik obveže, da bo dve tretjini importirane vina zopet izvozil in le eno tretjino zadržal za avstrijski konzum. Staro vino plačuje se v Banatu po 600 do 700 kron za hektoliter, na Hrvaškem po 1000 do 1200, a v Sloveniji 1200 do 1600 kron za hektoliter po kvaliteti.

Na Madžarskem so vinogradi mnogo trpeli vsled gnjilobe. Vinorejci, boječ se gnjilobe, hite s trgatvijo, kar bo seveda nepovoljno učinkovalo na kvaliteto in kvantiteto vina. Samo v slučaju, če bomo imeli nekaj časa lepo solnčno vreme, bi se izgled trgatve še mogel premeniti. Tendenca na tržišču je trdna. Vina z malo alkohola se prodajajo po 800 do 1000 kron za hektoliter, 10 do 11 odstotkov tudi po 1400 kron. Posode ne manjka.

Tudi v Avstriji so vinogradi trpeli vsled deževja. Zaloge vina so majhne. Cene so na Dunaju na debelo za navadna vina 2800 do 3400 kron za hektoliter, boljše vrste 3400 do 3800 kron. V Češkoslovaški je vinska kupčija nekoliko živahnejša. Čehi so na-

kupili nekaj vina v Trstu, a neko češko društvo na Ogrskem. V Italiji se gibljejo cene slabjšega vina z 9 do 10 odstotkov od 14,5 do 18 lir po hektoliterstopnji, a močnejšega, zlasti sicilskega vina z 12 do 15 odstotkov od 19 do 21 in celo do 23 lir po hektoliterstopnji.

Na Francoskem je trgateg deloma že v teku, v Alžiru se je pričela že pred štirimi tedni. Cene staremu vinu se gibljejo v Montpelieru med 70 do 90 frankov za hektoliter, v Perpignanu pa 68 do 100 frankov.

Na Goriškem in v Istri se je s trgatvijo že pričelo. Grozdje ima po 14 stopinj sladkorja. Cena grozdju je 90 do 100 lir za meterski stot.

Jugoslovenska Matica.

Z nastankom zasedenega ozemlja je morala nastati Jugoslovenska Matica. Rana na zapadu je tako globoka in tako občutna, da poginemo, če je ne moremo ozdraviti. Zdravilo pa je samo eno: Naše protidelo, ki edino more paralizirati laško nasilje. Da pa ima naše delo tudi popoln uspeh, je nujno potrebno, da se vrši delo sistematično, da je organizirano. In tako smo zopet prišli do Jugoslovenske Matice.

Jugoslovenska Matica pomeni že sama ob sebi protest proti laškemu nasilju. Vsi, ki ne priznavajo italijanskega ropa, morajo biti člani Jugoslovenske Matice. Zato mora šteti ona toliko članov, kolikor je Jugoslovanov na svetu. Vse naše zahteve izgube pa veljavi, če nas v resnici ne podpira ves narod, kar najzgovornejše dokažemo s članskimi izkaznicami Jugoslovenske Matice. Kdor je član, ta ni samo v principu proti nasilju, ta je že dejansko tudi nastopil proti njemu. Iz pasivne obsodbe je prešel že k aktivnemu delu. In to rabimo najbolj.

Ne udajajmo se iluzijam. Mi imamo posla z nasprotnikom, ki je silen, številno neprimerno silnejši kot mi. Kakor je naša pravica že sama po sebi sila, vendar nam ona sama še dolgo ne more pomagati. Številčno premoč moramo mi premagati z večjo potenco naše volje, z našim delom. Moramo organizirati milijone, zato je potrebno, da pričnemo z delom čimprej, ker čas beži. Kako se pa mora pričeti z organizacijo, če še ljudje niso zbrani. Zato ne odlašajte z vstopom, temveč še danes se prijavite kot član, da vsled vaše malomarnosti ne trpi občina stvar.

'Kdor Jugoslovan, ta Maticice član', mora postati obče pravilo. Ker Jugoslovenska Matica je naša bojna narodno obrambna organizacija, ki ima najtežjo a najpotrebnejšo nalogo, da štiti in podpira one, ki edini niso deležni naše svobode. To svojo nalogo pa more vršiti uspešno le, če jo podpira ves narod. Pomislite, da oni tam preko nimajo šol, da so jim uničena vsa zbirališča, da manjka inteligence, da se nad njimi dnevno vrše nova in vedno brezobzirnejša nasilja. Pomoči je treba izdatne na vseh koncih in krajih, ali pa izgubimo zemljo za vselej. Zato nima Jugoslovenska Matica nikdar dovolj sredstev, zato nima nikdar dovolj članov. Vsi bi morali tekmovati med seboj, kdo bolj koristi Jugoslovenski Matici, kdo je več skrbel za rešitev Primorja.

Imejmo vedno pred očmi. V Primorju živi naš najbolj zdravi narod. Gospodarska bodočnost naše države je mogoča le, če imamo morje, ali bolje rečeno dobre luke. Edino Trst in Reka vzdržita vsako konkurenco. Cigav je Trst? Rečemo eno, na naših tleh je postavljen, zato je naš! Idite v Lonjer, Sv. Ivan itd. in uvidite Tržačane, rodbine, ki že stoletja žive na tej zemlji. In ti ljudje so Slovenci.

In ne pozabimo na druga bogastva Primorske, če že za naše materijalistično naziranje ne velja lepota kraja, čast naroda in zvestoba do zatiranih. Mi moramo imeti Primorje, mi ne smemo pripustiti, da ne vzdrži Primorec laškega nasilja.

Kakor hitro smo se zato odločili, tedaj moramo delati, da ne ostanejo besede samo nerodovitne fraze. Vsi se moremo združiti v eno trdno organizacijo in se v njej posvetiti delu z vso dušo. In verujte, da tudi naše državno življenje bo potem mnogo bolj zdravo.

V resnici izvršiti moramo ogromno delo in v boju z velikim nasprotnikom. Ali zmagujoča je vedno zavest pravičnega boja. In mi vemo, da delamo za našo sveto stvar, mi znamo, da se borimo proti zločinski krivici, zato imamo pogum tudi za najtežje. Sreča je s hrabrim, ki ne vprašuje koliko je sovražnika, temveč kje je sovražnik.

Dve leti se že utrja sovražnik na zasedenem ozemlju, ki postaja vedno bolj trdnjava njegove posesti. Kaj pa smo mi storili tekom teh dveh let! Skrajni čas je, da nadomestimo zamujeno, da podvojimo svoje delo. Zato vsi v Jugoslovensko Matico in tam vsak na svoje mesto. Naše delovanje mora kipeti od strasti dela, naš boj mora biti plamenec od volje in vse zgrajene trdnjave nasprotnika se zrušijo v prah.

Nova uredba o invalidih.

Popis vseh invalidov in družin padlih vojakov v svrhu nakazanja preskrbnin po novi Uredbi o invalidih.

Poverjeništvu za socialno skrb objavlja:

Ministrstvo za socialno politiko je izdalo Uredbo o invalidih in družinah padlih vojakov, ki določa nove pokojnine in preskrbnine, oziroma dodatke ter druge državne pomoči omenjenim osebam. Potrebni krediti za to so že zagotovljeni, tako da bo mogoče v kratkem začeti z nakazovanjem. V to svrhu potrebuje poverjeništvu za socialno skrb najnatanejši popis vseh oseb, ki imajo pravico do državne podpore po določbah te uredbe. Razposlalo je že vsem okrajnim oblastem in občinskim uradom v Sloveniji navedbo z obširnimi navodili. Zavedati se morajo vsi, ki jim je poverjena naloga sodelovanja pri tem popisu, da je od njihovega točnega in hitrega dela odvisna usoda onih mnogih revežev, ki morda čakajo že več mesecev na pomoč države.

Popis obsega sledeče kategorije: 1.) invalide, 2.) družine padlih (umrlih in pogrešanih) vojakov, 3.) sirote brez očeta in matere, 4.) siromašne bivše internirane in konfinirane civilne osebe obojega spola, ki so zadobile poškodbe ali bolezni, 5.) siromašne družine onih oseb, ki jih je sovražnik usmrtil iz političnih ali vojaških razlogov, kakor tudi onih oseb, ki so pomrle za časa internacije ali pozneje, toda zaradi bolezni, ki so jo takrat zadobile ali se jim je poslabšala. 6.) civilne invalide in 7.) tuje državljane-invalide in družine padlih.

Vsem tem osebam je priznana nova pravica do stalne in izredne pomoči. Civilnim invalidom se bodo dajali umetni udje, prilika za zdravljenje in sredstva za ponovno usposobitev za pridobitveno delo.

Popisovali bodo edinole pristojni občinski uradi stalnega bivališča, ki pošljejo za vsako omenjenih kategorij po en izvod okrajnemu glavarstvu in poverjeništvu za socialno skrb. Vsi izkazi morajo biti dogotovljeni že pred koncem septembra. Zaradi tega naj se zglase nemudoma vse na-

vedene osebe, ki livajo stalno v svojem kraju, pri županstvu, da jih vpiše v izkaz. One osebe, ki so pristojne v Slovenijo, a se za časa popisa ne nahajajo v občini svojega stalnega bivališča (n. pr. v bolnici, v invalidski šoli, na začasnem potovanju itd.), naj se javijo pisмено občinskemu uradu svojega stalnega bivališča. Oni naši državljani, ki imajo domovinsko pravico na področju kake druge pokrajinske vlade (Hrvati, Bosanci i. t. d.), se morajo javiti pisмено svoji pristojni domovinski občini, akoravno bivajo morda stalno v Sloveniji. Te osebe ne smejo biti vpisane v izkazu one občine, v kateri bivajo, ker jim mora nakazati preskrbnine pristojna pokrajinska vlada iz svojega kredita. — Tuje državljane, h katerim je treba za sedaj prišteti tudi še naše ljudi iz zasedenega ozemlja, popiše županstvo stalnega bivališča.

Vsi invalidi in ostale osebe, ki jih je treba popisati, so dolžne, da se same prijavijo osebno ali pisмено pri pristojnem občinskem uradu v zmislu prednjih navodil, ker bodo v nasprotnem slučaju same nosile posledice. Občinski uradi pa morajo paziti na to, da ne vpišejo v svoje izkaze oseb, ki bi se morale zglasiti v drugi občini; vse take nepravilne prijave morajo odstopiti pristojnemu županstvu.

Pokojnine in preskrbnine, oziroma dodatke bo izplačevala pokojninska likvidatura v Ljubljani (pozneje delegacija ministrstva finane v Ljubljani) potom poštnega čekovnega urada.

Nujno potrebno, ter za državo in posameznike velevažno je, da bo izveden ta popis kar najtočneje in brez odlašanja v določenem roku, ker je to prvi ločeni del splošne socialne statistike vseh navedenih oseb, ki bo izvedena tekom meseca oktobra t. l.

Vsak invalid, vsaka vdova in sirota in vse ostale interesirane osebe so lahko prepričane, da je poverjeništvu za socialno skrb pripravljeno podpreti z vsemi svojimi sredstvi izvršitev teh akcij, ki morajo zbuditi in okrepiti v narodu zaupanje v državo, katera si je svesta svojih dolžnosti napram onim, katerim največ dolguje in katere hoče zadovoljiti v najvišji meri na ta način, da se pobriga za njihovo zdravljenje, za njihovo ponovno usposobitev za pridobitveno delo, za primerne pokojnine in za ustanovitev ali poboljšanje njihovega samostojnega pridobitvenega in družabnega položaja.

V dosego tega cilja naj posveti vsakdo, ki mu je pri srcu hitra in dobra ureditev našega invalidskega vprašanja, vso svojo dobro voljo in zmožnost uspešni izvršitvi teh dveh važnih akcij.

Ako kak občinski urad doslej slučajno še ni prejel navedbe, opr. številka 8987/I z dne 6. septembra t. l. z navodili in vzorci za popis invalidov, vdov in sirot, naj jo nemudoma zahteva pri invalidskem oddelku poverjeništvu za socialno skrb deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani.

Dopisi.

Cerknica. Dobro je uspela minulo nedeljo naša sokolska prireditev. Pred nekaj tedni se je društvo na novo organiziralo in že se kaže uspeh dela. Telovadba je že bila nepričakovano lepa. Gotovo pa bi navdušenje in delo naše vrle mladine znatno podkrepilo nekoliko večje zanimanje, vsaj najbližjih, odličnejših narodnih slojev, ne samo v gmotnem, temuč tudi v moralnem oziru. Kmalu bi lahko zazrli v našem društvu eno najodličnejših organizacij notranjskega Sokolstva. Vsem slojem naj bi bila dolžnost narodnega dela, slehernemu pa naj bi bil cilj: dvigniti vse fizične in

duševne sile na oni nivo, kjer ne klonje več grabežljivemu, sovražnemu nasilju. Trdno smo prepričani, da bo že prihodnja naša sokolska prireditev uspela nad vse sijajno.

Gospodarstvo.

— Uspeh nakupovanja plemenske govede za Crno goro v Sloveniji. Nakupovanje plemenske govede za Crno goro se je gladko in lahko izvršilo. Nakupovalo se je: 45 bikov, 290 junic in 58 krav. Vsega skupaj torej 393 glav. Kupovala se je enobarvna živina in sicer junice nad enim letom, mlade krave do petega leta in biki od enega do dveh let. Nakup se je izvršil meseca avgusta in septembra in sicer nalašč v ta namen sklicanih plemenskih sejmih v krajih, kjer imamo dobro in za plemo sposobno živino. Vsak plemenski sejm je bil združen s posredovanjem živinorejskega nadzornika, ki je opozarjal in bodril živinorejce na enotno in smoteno delo v prihodnosti. Nakladalo se je na sledečih postajah: Ribnica, Dobropolje in Stična na Dolenjskem, St. Jur ob južni železnici, Laško in Rečica na Paki na Spodnjem Štajerskem in Sinča vas na Koroškem.

— Trg v Novem Sadu se je prično ustalil, ker je rešeno izvozno vprašanje. Pšenica se plačuje po 740 do 770, rž po 590 do 620, ječmen po 460 do 470, oves 220 do 240. Na trgu je že nova koruza, blago je kvantitativno in kvalitativno jako dobro. Plačuje se po 70 do 100 K neizluščena. Stara koruza se išče le za eksport in se plačuje po 300 do 320, pokvarjena koruza pa po 120. Moka nularica 12.60, moka za kuho 11.60 in krušna moka 10.60. Otrobi 210 do 230.

— Fuzija Jadranske banke s Kreditno banko v Zagrebu, Industrijsko banko in Banko za Primorje se vsled spremenjenih razmer ne bo izvršila. Podružnica Jadranske banke v Zagrebu prične v kratkem zopet samostojno delovati.

— Trgovina in industrija v Porenju. Ozemlje na desni in levi strani reke Rena gori do Hamburga zavzema poleg srednje nemške linije prvo mesto v nemški trgovini in industriji. Ogromna kemična, železna, premogovna industrija, žitna, kavina, tobačna in premogovna trgovina so še vedno mednarodnega pomena. Vendar se je v trgovini in industriji Porenja mnogo izpremenilo. Manheimska žitna borza se ne more več povzpeti do onega prometa in one velevažne pozicije, ki jo je imela pred vojno. Več optimizma vlada pri presoji porenske industrije upravičeno. Kemična industrija ima vedno več naročil in komaj zadosti potrebam. Pred par meseci so začele delati tovarne celuloze. Navzlic visokim cenam (v 100 kg celuloze tiči 50 do 60 mark same mezde, pred vojno 1.90 — 2 marki) se bo eksport dobro rentiral, med tem ko jih domači konzumi ne bo zmagoval. V kritičnem položaju se pa nahajajo nekatere strojne tovarne, ki so morale vsled pomanjkanja obratnega kapitala prositi svoje liferante in banke za daljše odloge pri plačanju svojih obveznosti. Vendar je gotovo, da bo nemška industrija premagala take krize z velikimi sredstvi, ki si jih je pridobila med vojno in bo zopet z nemojeno silo stopila na svetovni trg.

— Naše pomorsko brodarstvo. Zunanji minister Trumbić je dal o pogodbi, ki je bila sklenjena med Italijo in Jugoslavijo glede razdelitve jadranskega brodovja sledeča pojasnila: Ključ tega sporazuma je ta, da se imajo vse trgovske ladje, tudi one, ki so služile v tehnične svrhe bivši avstro-ogrski vojni mornarici, razdeliti med našo državo in Italijo.

Ta sporazum čaka le še na formalno odobritev reparacijske komisije. Od vsega brodovja dobimo mi vse one ladje, ki nam pripadajo po našem narodnostnem lastništvu, zlasti katerim so lastniki naši ljudje, dočim dobe Italijani one ladje, katerim so lastniki Italijani iz bivše Avstro-Ogrske, pristevši odškodnino za tonažo, ki jo je Italija izgubila v vojni in ki znaša 80.000 ton. Tonaža celokupnega brodovja, ki bi se imelo po tem ključu razdeliti, znaša 560.000 ton in dobimo mi v svojo last 180.000 ton. Po razdelitvi, z ozirom na narodnost nam pripadejo nastopna paroplovna društva: „Oceania“, „Ungaro-Croata“ (za obalno in svobodno plovo), „Dubrovačko parobrodsko društvo“, „Račić“, „Dalmacija“, „Avstro-Croata“ in še vsa mala parobrodstva, ki so imela svoje se sedeže na otoku Krku ter na hrvatski in dalmatinski obali. Od ladij bivše avstro-ogrške vojne mornarice, ki so ji služile v razne prometne in tehnične svrhe, dobimo ladjo „Cyklop“, nadalje jahto „Dalmacija“ in dve največji ladji, cisterni ter tender „Gigant“, dalje tri ladje, ki so pripadale bivši dalmatinski finančni oblasti, namreč „Dubrovnik“, „Split“ in „Zadar“. Končno nam pripade še šolska ladja bakerske navigacije „Vila Velebita“. Že prihodnje dni pade v tej stvari odločitev reparacijske komisije, ki bo — brez dvoma — ta naš sporazum potrdila. Najkasneje za mesec dni po tej odobritvi bodo razobešile ladje na svojim jamborih naše državne zastave, pod katerimi bodo odslej plule na Jadranu in izven nje. Razen ladij bivšega Lloyda, ki je postal italijansko društvo in zato pripade Italiji, ter nekaj ladij na zapadni obali Istre, pripade vsa ostala kabotaža naši državi, ki bo tedaj v tem oziru najvažnejša na Jadranskem morju.

— **Dementi o trgovski pogodbi med Francijo in Madžarsko.** Madžarski poslanik na Dunaju dementira vest o sklenjeni trgovski pogodbi med Francijo in Madžarsko, katero so prinesli nekateri časopisi. Tudi ni resnica, da so na podlagi pogodbe francoski kapitalisti dobili kontrolo nad večjimi madžarskimi podjetji. Istotako je neresnično, da je Francija za slučaj vojaške potrebe prevzela obrambo donavske potrobnosti.

— **Avtomobilna industrija v Kanadi** se zelo ugodno razvija. Povpraševanje je tako veliko, da se naročilom ne more zadovoljiti. Leta 1919. je bilo izgotovljenih 94.000 avtomobilov. Prodajna vrednost je znašala 108 milijonov funtov. Produkcija se je letos za 35 odstotkov zvečala.

— **Mednarodne finančne konference**, ki se vrše dne 24. septembra v Bruslju se bo udeležila tudi Nemčija, čeprav še ni član Zveze narodov in Amerika. Zastopani bodo najboljši finančni in narodno gospodarski strokovnjaki. Glasovanje bo osebno, in ne po posameznih narodnostnih skupinah.

— **Česka industrija gospodarskih strojev** je v nevarnosti. Tako poročajo Nár. Listy. Pred kratkim se je vrnil z Bolgarije zastopnik Zveze tovarov za gospodarske stroje, ki je imel nalogo navezati direktne trgovske stike z bolgarskimi interesenti. Misija se mu ni posrečila, ker je celi trg prenapolnjen z ameriškimi in nemškimi fabrikati. Cene so veliko nižje kakor na Češkem. Isto je opazil v Jugoslaviji in Rumuniji. To dejstvo je za česko strojno industrijo ogromne važnosti. Tovarne so za 70% vezane na izvoz, glavno v Rusijo in v balkanske države. Te trge si mora česka strojna industrija zasigurati. Dopisnik razmotriva o napakah produkcije in priporoča modernejšo, praktičnejšo produkcijo, ako hoče česka strojna industrija

konkurirati z inozemskimi, glavno z nemškimi tvrdkami.

— **Izvozna pogodba s Češkoslovaško.** Včeraj je bila podpisana v Beogradu izvozna pogodba s Češkoslovaško. Danes je bila obenem v Zagrebu podpisana prva pogodba o izvozu pšenice na Češkoslovaško. Pogodbo je podpisal slovenski veletržec Vinko Majdič, in sicer za 3000 vagonov pšenice, kar znači polovico češkega kontingenta. Cena še ni znana, vendar pa se govori, da je povoljna.

— **Ogorčenje vinogradnikov v Splitu.** Ker ni v pogodbi s Češkoslovaško nobene točke o prodaji vina, vlada v Splitu med vinogradniki veliko ogorčenje. Izvršena je bila brzokovna intervencija, da se v pogodbo s Češkoslovaško vstavi še klavzula o prodaji vina.

— **Delniška družba za gradnjo železniških vagonov v Brodu n/Savi**, se je ustanovila 9. t. m. Glavnica znaša 5 milijonov dinarjev. Družba obstoji iz brodskih podjetnikov, Jugoslovenske banke in lesnih tvrdk Slaveks in Slavonija in iz veletrgovca Kaufmana.

— **Nova tvornica pohištva.** V Brodu na Savi se je osnovala nova tvornica pohištva, ki bo izdelovala predvsem fino pohištvo v francoskem slogu. Ustanovitelj je Teodor Djukić.

— **Paromlin v Bjelovaru** je skupno s tvornico Diesel otvoril novo tvornico za smel motorje. Zaprošena koncesija je že dovoljena.

na razstavnem trgu otvorjen praški velesemenj. Nagovore sta imela župan dr. Baxa in angleški poslanik sir Clark. Prisostvovali so poleg vlade zastopniki tujih vlad in tujih zbornic.

Politični pregled.

+ **Za nepristransko upravo.** Vodja poverjeništa za notranje zadeve dr. L. Pitamic je izdal na podrejeno mu politično uradništvu okrožnico, v kateri označuje smernice, po katerih naj se politično-administrativna uprava izvršuje. Glavno in samo po sebi umevno načelo uprave je poleg zvestobe napram zakonu stroga pravičnost in popolna nepristranost. To načelo ima veljati tam, kjer postopajo oblasti v okviru zakona pa svojem svobodnem preudarku. V okviru tega svobodnega preudarka ni prostora za interes kake stranke. Iz vsega uradniškega poslovanja mora biti izločen kakor vsak obzir na osebni interes tako tudi vsak obzir na zgolj strankarske interese. To stališče je vsikdar zastopati taktno, obenem pa energično in pogumno. Osebni pogum je tudi v kritičnih položajih najboljšo orožje. Šefi uradov naj z vsem svojim vplivom delujejo na to, da se vzgaja naše mlajše uradništvo v duhu objektivnosti. Našli bodo gotovo tudi primerno pot, da se načelnikom občinskih in drugih avtonomnih uprav predočuje kot geslo ona pravičnost in nepristranost, ki naj bo ponosen dokaz samostojnosti in značajnosti moža, tudi onega, kateremu je kot strankarju poverjena skrb za interese ljudstva. Okrožnica poudarja zlasti odločilni pomen objektivne uprave v dobi volitev. Končno zabičuje čistost uprave in priporoča kolegialnost med uradniki. — Okrožnica napravlja jako ugoden vtis.

+ **Jugoslovanski klub in proračun.** Današnji „Slovenec“ skuša odgovoriti na našo pred dnevi objavljeno poročilo, da so delegati Jugoslovanskega kluba izjavili ministrskemu predsedniku Vesniću, da smatrajo podpis svojega voditelja na provizoričnem proračunu za svoj klub za obvezen. Konstatiramo, da „Slovenec“ ne zanika resničnosti tega poročila in da je torej točno, kar smo javili. „Slovenec“ le pravi, da se je gospodom delegatom Jugoslovanskega kluba

posrečilo ministrskega predsednika uveriti, da poslanci naše SLS stranke ne bodo gladko sprejeli proračuna in pristavlja, da so demokrati „s tem“ (s čim?) zopet pokazali, da jim do ljudstva ni nič mar, ampak samo do intrig. Resnica na stvari pa je ta, da ves boj za pravično revizijo proračuna vodijo v finančnem odboru slovenski demokrati! Priznamo pa, da se klerikalni zastopnik g. Vesenjak na izjavo svojih tovarišev gospodu Vesniću ne čuti toliko vezanega, da ne bi glasoval za demokratske predloge, kar je gotovo vse pohvale vredno.

+ **S šolskim štrajkom grozijo** gospod poverjenik Verstovšek državi in narodu, če minister prosvete ne bo prepustil šole popolnoma klerikalnim rokam! Povodom razveljavljenja imenovanja „Verstovškovih“ psevdonadzornikov pozivlja namreč „Slovenec“ „na noge“ katoliško ljudstvo za svoje pravice, priporoča svojim poslancem, da zapuste beograjsko vladu in dokazne pravice krajnih šolskih svetov, da organizirajo štrajk šolske mladine in „katoliških starišev“ po onih šolah, ki jih nadzorujejo — svobodomiselnih šolskih nadzorniki!

+ **Srbski radikali v pravi luči.** V Beograjskem Dnevniku piše Krsta Cirvarić o politiki srbske radikalne stranke v zadnjem desetletju in konstatira da je radikalna stranka v svojih političnih in strankarskih načelih najnedoslednejša stranka, ona podpira danes vse protidržavne elemente, ona podpira v Macedoniji turkofile in bolgarofile, v Bosni beže, v Hrvatski separatiste, v Sloveniji klerikalce. Srbski radikali podpirajo in sklepajo intimne zveze z vsemi elementi, ki so nasproti našemu državnemu ujedinjenju, ki so protidemokratski. V Hrvatski so se zvezali z onimi elementi, ki je o njih že nedavno pisala „Samouprava“, da v njihovih žilah teče dunajska kri. V borbi med demokratskimi in klerikalnimi elementi v Sloveniji podpirajo klerikalce, ki so proti kulturni in protidemokratski, ki so separatisti in nasprotniki našega ujedinjenja! Podpirajo torej ravno one elemente, katerim je Samouprava že leta 1911 ponovila znano Gambettino geslo: Klerikalizem je naš največji sovražnik! „Da, gospodje radikali — pravi Beograjski Dnevnik — vi niste Srbi! Ako bi bili Srbi, vi ne bi podpirali begov, ampak rajo! Vi niste patriotje, ako bi bili patriotje, ne bi podpirali hrvatskih separatistov, ampak hrvaške unioniste! Vi niste demokrati, da ste demokrati vi ne bi podpirali klerikalcev v Sloveniji. S svojo današnjo politiko ste postali sovražniki naše države, našega naroda, našega jedinstva in napredka!“

+ **Naša meja na Štajerskem.** V zadnji seji deželne vlade je sporočil vodja notranjega poverjeništa, da je delimitacijska komisija v Mariboru na predlog našega delegata in proti predloga nemških delegatov odločila, da se mora državna meja v sektorju Kokošnjak-Sv. Lovrence držati natančno v mirovni pogodbi fiksiranih točk. Regulacija meje je dopustna samo med temi fiksiranimi točkami, in sicer tako, da se približuje kolikor mogoče idealni premii črti med določenimi točkami. Ta določba je velike principieline važnosti. Določeno je bilo, da so na državni meji pri Radgoni takoj izvede tehnični pregled stare ogrske meje. Nemci so se temu upirali, češ, da bi se prebivalstvo razburjalo. Na naš predlog je delimitacijska komisija odločila, da se ta dela takoj prično.

Novosti.

* **Imenovanje.** Mestni sosvet v Mariboru je imenoval na svoji zadnji seji mestnega višjega veterinarja *Hinterlechnerja* za veterinarskega

nadzornika v VIII. činovnem razredu.

* **Bolezen ministra Korošca.** Docent dr. Matko javlja iz Maribora: Zdravstveno stanje ministra dr. Korošca je jako dobro, čeravno je bolnik še prisiljen ostati v postelji. Temperatura je že par dni normalna, srce dobro, tek se povrača.

* **Občni zbor slov. profesorskega društva**, ki se je vršil v ponedeljek, se je izrekel za *centralno organizacijo vseh profesorjev v naši državi* in je odklonil predlog za savez posameznih društev. Občni zbor je bil precej buren in se je povedalo nekaj bridkih resnic na naslov višjega šolskega sveta. Zanimiva je bila posebno točka o recenzentih, ki kaže, kakšne kapacitete presojajo naše šolske knjige. Višji šolski nadzornik Poljanec je ogorčen zapustil zborovanje.

* **Podražanje elektrike, plina in vode v Ljubljani.** Na včerajšnji seji občinskega sveta so bila vsled znatnega podražanja premoga sklenjena sledeča povišanja: *vodovodna naklada* od 5 na 15%, večja poraba vode od 50 vin. na 2 K; *vodomerščina* se poviša 6krat in se ukinejo vsi popusti. *Električna luč* se je povišala od 5 na 8 K za kilovat, za motorje od 2-50 na 5 K; za tramvaj od 2 na 3 K; dalje se je povišala cena elektrike v obratih z lastnimi motorji za 50%, pri ponočni uporabi pa še za 50%. Povišanje za šole, pisarne in one obrate, ki rabijo luč le pozimi v prvih večernih urah je bilo odklonjeno. *Cena plinu* se je povišala od 5 na 8 K za kubični meter.

* **Vpisovanje volilnih upravičencev** se je pričelo v Mariboru potom posebnih pol od hiše do hiše.

* **Državni policijski oddelek v Celju.** Pri okrajnem glavarstvu v Celju se je začasno ustanovil poseben državni policijski oddelek za mestno občino Celje in za sosednje kraje občine Celjska okolica: Breg, Gaberje, Lava, Lisce in Zavodna.

* **Zamenjava zadržanih 1000 K bankovcev.** Trgovsko obrtna zbornica v Novem Sadu je pozvala vse trgovce, obrtnike in industrijalce, ki so izmenjali pri njej falzificirane stare tisočkronske bankovce, naj jih sedaj zopet dvignejo, ker ni nobenega izgleda, da bi dobili kako nagrado.

* **Iz ruskega ujetništva** se je vrnil dr. Fran Šturm, profesor na ljubljanski realki.

* **Kmetje v Slov. Goricah se pritožujejo**, da letos svojega obilnega sadja ne morejo spraviti v promet. Kakor znano, so kmetje iz Slov. Goric svoječasno izvažali sadje v Gradec, na Dunaj in druga gornje in spodnje avstrijska mesta, kar je sedaj vsled izvoznih težkoč skoraj nemogoče. Dobro bi bilo, da bi merodajni krogi kmetom v tem oziru na kak način pomagali. Potrebna bi bila pa predvsem pri eksportu organizacija kmetov, ki bi gotovo lahko uspešno delovala.

* **Zadnji kmečki nemiri** na Hrvatskem in v Slavoniji so gotove mari-borske nemške kroge zelo ojunačili. Začeli so begati naše ljudstvo z vsemi mogočimi govoricami, kakor da se bliža razpad Jugoslavije in da pride Maribor z vso Spod. Štajersko zopet pod Avstrijo. Razsodni ljudje so se tem pobožnim željam sicer smejali, zato pa je bilo tembolj zbegano nevedno ljudstvo, ki je hodilo celo povpraševati vplivnejše osebe, kaj je na govoricah resnice. Proti hujskačem bi bilo treba energično nastopati.

* **Slovenski fantje** v Hercegovini. Iz Nevezinja smo dobili od slovenskih rojakov sledeče pozdrave: Srčne pozdrave pošiljamo slovenski fantje iz hercegovinskega Nevesinja vsem čitateljem „Domovine“ in družinam podpisanih: Stanko Mavko, Podcerkev; Anton Tekavec, Ravnik; Franc Kraševc, Mlaka—Bloke; Jer-

nej Baraga, Iga vas; Franc Hren, Glina; Franc Zakrajšek, Kramplje; Ivan Intihar, Hribarjevo; Ivan Modic, Boričice; Joško Ponikvar, Cerknica; Stefan Kovačič, Sveta Trojica; Anton Strle, Babno polje, Ivan Ravšelj, Markovec; Franc Škrli, Begunje.

* **Novo telefonske pristojbine** v prometu z Avstrijo. Od 12. veljajo za razgovore Dunaj-Jugoslavija sledeče pristojbine: 88 n. a. kron za navaden pogovor med Dunajem in Mariborom, Ptujem, Celjem in Zidanim mostom; 105 n. a. kron za navaden pogovor med Dunajem in Ljubljano, Zagrebom in Brodom. Pogovori za časopisje stanejo polovico.

* **Nemško divjaštvo na Koroškem.** Kakor se iz Borovelj poroča, so zdvijani volksverovci izvršili pretečeno soboto v Borovljah atentat na najmlajšega člana tamošnjega Sokola. Zadali so mu z noži več ran, vendar je upati, da bo ranjenec zopet okreval. Eden od napadalec je že pod ključem.

* **Proti neposlušnim kolesarjem.** V zadnjem času se je v Mariboru razširila navada, da vozijo kolesarji po pešpoti in celo po tratoarjih, radi česar se je zgodilo že več nesreč. Policija je izdala sedaj stroge odredbe proti kolesarjem, ki bili zasačeni na prepovedanih potih.

* **Ribiči v Bakru** so vjeli 100 kg težko želvo, ki je bila takoj prepeljana v Zagreb, kjer je sedaj javno razstavljena.

* **Pomankanje in draginja jaje** v Zagrebu, se zelo občuti. Eno jajce stane 3 krome. Včeraj je prišlo radi tega na zagrebškem trgu do več incidentov.

* **Umor na veselici.** Načelnik požarne brambe na Dobravi, tamošnji gostilničar Fran Bricej je že delj časa gojil veliko sovraštvo proti podnačelniku istega društva Franu Rupniku. Pretečeno nedeljo se je vršila društvena veselica. Bricej je pri tej priliki dal k sebi poklicati podnačelnika. Komaj je Rupnik prišel, zabodel mu je načelnik nož v prsa, tako da se je napadenec takoj zgrudil mrtev na tla. Bricej je zandarmerija izročila deželnemu sodišču.

* **Nezgode.** Kvas Ferdinand 4 letni sin hlapca iz Zaboršta pri Dobu je padel pri igri ter si zlomil levo nogo. Odpeljati so ga morali v bolnico. — Janez Špelko, delavec v tov. za klej v Ljubljani, je nakladal na gl. kolodvoru kosti. Pri premikanju voza mu je stlo kazalec leve roke. — Rozman Ivani 9 letni hčerki posestnika iz Olševka pri Kranju je na paši spodletelo. Padla je in si zlomila levo roko. — Petek Marija, 6 letna hči kajžarja od Nove Štiffe pri Gornjem gradu, si je ogledovala slamorezni stroj. Pri tem je segla z levo roko med kolesje, s desno pa prijala za vrtilo. Stroj se je zavrtel in kolesje ji je zmečkalo levo

roko ter odtrgalo mezinec. — Ocepak Cecilija ml. posestnica iz Vač pri Litiji se je peljala s konjem k sodišču v Litijo. Konj se je ustrašil lastne sence, prevrnil voz in Ocepkova si je zlomila roko.

* **Osješki mestni zastop bo v tretjič razpuščen.** Povodom rekurza demokratske stranke proti verifikaciji radikalnih mandatov osješkega mestnega zastopstva vodi vladni poverjenik dr. Pavlinić preiskavo, ki je dognala zelo kompromitujoča dejstva o volilni zlorabi radikalcev. Gre za potvorjenje volilnih certifikatov. Zadeva pride pred državno pravdnitvo. Sodi se, da bo vlada v drugič morala razpušiti mestno zastopstvo.

* **Osební promet z Rumunijo.** Naše ladje, ki prihajajo iz Radujevca so skoro popolnoma prazne, nobenih potnikov ni več iz Rumunije. Kakor se tudi trdi, delajo rumunske obmejne oblasti potnikom glede valute velike težave, zato je osební promet tako omejen.

* **Pobirajte ježice.** Pišejo nam: Letos se vidi v hrastovih gozdovih izredno dosti ježič po tleh. Ježice so zelo potrebne za izdelovanje tinte in pa pri usnjarski industriji, ter se lahko dobro prodajo. Stariši pustite svoje otroke nabirati ježice! Trgovci ki kupujejo tako blago, naj bi anonsirali v listih.

* **Pogreša se od srede 8. t. m. 16 let staro dekle Marica Ivanc, blondina, srednje rasti, modre oči, tihega govorjenja.** Obležena je bila v črno sivo karirano bluzo, kratko temnomodro nagubano krilo (Faltenrock) in površno jopico iz enakega blaga z belim slamnikom ali pa okroglo temno čepico. Ker je upravičen sum, da se je storil nad dekletom kak zločin, se prosi, da če kdo o tem kaj zve, naznani takoj ljubljanskemu policijskemu ravnateljstvu.

* **Pod mlinsko kolo** je padel Richard Wiederwohl, 9letni sin posestnika iz Stare bukve pri Kočevju, je v nedeljo ogledoval mlinsko napravo. Spodrsne mu in fant pade pod mlinsko kolo. Dobil je resne poškodbe na glavi in obeh rokah.

* **Nepošten mesar.** Mariborski policijski organi so prišli te dni zanimivim sleparijam mesarja Wompeka na sled. Mesar Wompek, ki prodaja meso na glavnem trgu, je imel pod tehtnico privezan 2 kg težek kos mesa in na ta način sleparil konsumente. Policija ga je izročila okrožnemu sodišču.

* **Velika tatvina.** V Mariboru je ukradel 22 letni Štefan Stojanovič bankirju Juliju Kliku 657.000 kron ter z ukradeno svoto izginil neznan kam.

* **Tatvina.** Nekemu iz Amerike se vrnivšemu Hrvatju je neznan tat na postaji v Špiljah ukradel ročni kovčeg, v katerem je imel razen obleke tudi 1000 dolarjev. K sreči je spravil

okradenec večjo vsoto denarja malo poprej v žep, sicer bi prišel ob vse svoje v Ameriki prislužene prihranke.

* **Novo vino v Mariboru.** V Mariborskih gostilnah so pričeli te dni točiti že letošnje vino izborne kakovosti.

α **Italijanska nasilja.** Iz zasedenega ozemlja nam poročajo: Pred dobrim mesecem dni obkolilo je hišo gostilničarja Kunca v Rovtah pri Logatcu kar 20 italijanskih orožnikov, ki so bili oboroženi od pete do glave. Priredili so hišno preiskavo, pokradli so nekaj denarja in perila, ki ga je imela gostilničarjeva hči. In nazadnje so vendarle našli, kar so iskali. Med staro šaro so našli kakih 10 metrov stare telefonske žice, nekaj izstreljenih revolverskih patron in groza nekaj slovenskih zastavic. Ves ta plen so si zmagovalci ponosno natovorili, uklenili starega Kunca, peljali ga uklenjenega v Logatec, od tam pa v Trst, kjer je bil te dni od slavnega italijanskega vojnega sodišča obsojen na devet mesecev ječe.

* **Z nožem je sunil** v nedeljo ponoči v Kovorju pri Trziču neki neznanec Franceta Cvirna, zidarskega delavca iz Trziča, v prsi ter mu zadjal težko rano. Po izvršenem činu je napadalec v temi izginil.

* **Oblak se je utrgal** nad Radjevinu v okrogu Šabac. Nevihta in povodenj je napravila ogromno škodo. Voda je odnesla mnogo živine. V belocerkvenski občini sta utonila orožnik Tadija Amlić in kmet Živko Tosić iz Belotiča.

* **Tat zažgal žago.** Miha Dolganoč iz Dramelj je pred nekaterimi dnevi v Jarmerjevi žagi v Celju ukradel dragocen gonilni jermen ter pri tej priliki zažgal tudi žago. Ukradeni jermen je prodal v Arclinu. Gabersko orožništvo ga je izsledilo in izročilo sodišču.

Razno.

× **Gozdni požari v Rusiji** se vedno bolj razširjajo in so se na nekaterih točkah že približali do 13 km finski meji.

× **Nekdaj in sedaj.** Pred vojno stal je kilogram sladkorja v Franciji 0.65 franka, danes stane 6.50 frankov; torej je razlika samo v tem, da je ničla prišla od začetka na kraj številke.

× **Pes ustrelil lovca.** Lovci francoske občine Saint André de l'Euse so počivali ter postavili svoje puške na kup sena, ki je bil nedaleč od njih. Po nesreči je nek pes začel brskati po senu ter je čisto slučajno sprožil puško, ki je v srce zadela Louisa Egasse, mizarja in očeta dveh otrok.

× **Sin Maksima Gorkega — frater.** Kakor poročajo francoski listi, je sin velikega ruskega pisatelja in anarhista Maksima Gorkega vstopil v frančiškanski samostan Fiesole pri Flo-

renci. Nek francoski list pristavlja: „In tako sin Maksima Gorkega, ki je rojen in odgojen v anarhiji, intelektualni in moralni, išče miru v ponižnosti in pokornosti samostana Asiškega siromaka. Ne more se torej trditi: Kakoršen oče takšen sin...“

× **Konec barometra.** Ljudje so doslej trdno verjeli, da jim barometer zamore odkriti tajnost, kakšno bo vreme naslednjega dne, bode-li sijalo solne ali pa bo deževalo. A ravno letos smo v tem oziru doživeli mnogo razočaranja. Da se v teh slabih časih prirahijo ljudem vsaj taka razočaranja, izdal je angleški meteorološki institut opomin, naj se barometru pri presoji vremena ne pripisuje preveč verjetnosti. „Mi ne moremo — pravi ta opomin — določiti vremena, če posebne vrste vremena spravljamo v zvezo s posebnimi pojavami zračnega pritiska. Sklepanje, da pri tej ali oni višini nastopi lepo, premenljivo ali slabo vreme, se z znanostjo ne morejo podkrepiti. Prej se je predpostavljalo, da je vlažen zrak težji kakor suh in da se vsled tega zračni pritisk more dognati po stanju barometra. A moderna meteorologija pripisuje premembe v zračnem pritisku uplivanju vetra, gibanju zemlje in odporu zemeljske površine in trdi se, da so odnošaji v zračnem pritisku v zvezi tudi z doslej že malo preizkušenimi elektromagnetičnimi pojavi.“ S tem napredkom znanosti izgubi siromašni barometer svoj nimbus in kmalu ga bomo vrgli med staro šaro.

× **Mesto, ki se pogreza.** Mesto Corinto v centralnoameriški republiki Nicaragua se pogreza. Morje polagoma poplavlja mesto. Med prebivalstvom vlada velika panika, vse beži prestrašeno iz mesta. Pod zemljo se čuje neprestano bobnenje. Morska voda ima ob kraju 50 stopinj vročine.

Za smeh in kratek čas.

Premislil si je. No, kaj je s teboj, saj se je vendar govorilo, da si se zaročil. — Da, res sem prosil gospodično Anico za roko...! No in. — Prosila me je kakor po navadi za 24 ur premisleka! — No in sedaj? — E, v teh 24 urah sem se premislil jaz!

Iz otroških ust. Kaj je nevesta? — To je žena, ki še nima moža, pa že ve zanj!

Odkritosrčen mož. Vaša soproga je že tri tedne v kopalšču, ali ste prejeli kako veselo poročilo od nje? — O, da misli ostati še tri tedne tam!

Zanesljivo. Gospod: Čujete, jutri zjutraj moram ob petih odpotovati, zbudite me ob štirih. — Dekla: O samo pozvonite mi, že vse pravočasno pripravim!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Štritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuju.

Delniška glavnica in rezerve okrog **K 50,000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, = valut in dovoljuje vsakovrsne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavnica: **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metkovič, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in skreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjeme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovačke kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzns naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: **Jadranska.**

Telefon št. 257.